

43/2010. (IV. 22.) AB határozat

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 325/2009. (VII. 22.) OVB határozatát a jelen határozatban foglalt indokolással helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

I.

1. Magánszemély 2009. június 23-án országos népszavazási kezdeményezés tárgyában aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OVB) hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven az alábbi kérdés szerepelt:

„Kezdeményezzük az Alkotmány és a vonatkozó jogszabályok módosítását úgy, hogy szűnjön meg a sztrájkhoz való jog, a munkavállalók érdekeiket bírósági eljárásban érvényesíthessék.”

Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését a 325/2009. (VII. 22.) OVB határozatával megtagadta arra hivatkozva, hogy alkotmánymódosítás csak az Alkotmány 24. § (3) bekezdésében meghatározott eljárási rendben lehetséges, és az Alkotmánybíróság gyakorlatára is tekintettel az Alkotmány nem módosítható népszavazás kifizésére irányuló kezdeményezéssel.

2. A kezdeményező kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz a 325/2009. (VII. 22.) OVB határozat ellen, kérve annak megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását. A kifogással érintett határozat a Magyar Közlöny 2009. évi 100. számában, 2009. július 22-én jelent meg. A kifogás 2009. július 28-án, vagyis a törvényes határidőn belül érkezett az OVB-hez.

A kifogás benyújtója szerint nem helytálló az OVB határozatban az Alkotmány 24. § (3) bekezdésére való hivatkozás, hiszen az nem tiltja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, szerinte ez csak annyit jelent, hogy eredményes népszavazás esetén kétharmados többséggel kell „a népakaratot teljesíteni”. Utalt továbbá az Alkotmány 28/B. és 28/C. §-aira, melyek kimondják, hogy népszavazást az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdésben lehet tartani, illetve meghatározzák a kivételeket, azonban a sztrájkjog ezek között nem szerepel. A kifogás benyújtója szerint az OVB által hivatkozott alkotmánybírósági gyakorlat alkotmányellenes.

II.

A kifogás nem megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 1. § *h*) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342.].

2. Ezt követően az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy a népszavazásra feltenni kívánt kérdés megfelel-e az Nsztv. 10. § *c*) pontjában foglalt követelménynek.

Az Nsztv. rendelkezései értelmében az OVB-hez hitelesítés céljából benyújtott aláírásgyűjtő íven konkrét kérdést kell megfogalmazni. A konkrét kérdésnek olyannak kell lennie, hogy arra a választópolgárok egy esetlegesen megtartandó népszavazás alkalmával egyértelműen, igennel vagy nemmel tudjanak válaszolni, mivel az Nsztv. 13. § (2) bekezdése szerint a konkrét kérdést a kezdeményezésben megfogalmazott formában, változtatás nélkül kell

népszavazásra bocsátani. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a jelen esetben hitelesítés céljából az OVB-hez benyújtott aláírásgyűjtő íven szereplő mondat nem kérdés, hanem kijelentő mondat, és így nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek, ezért arról az Nsztv. 10. § c) pontja alapján népszavazást tartani nem lehet. Népszavazást ugyanis csak kérdésről lehet tartani, melyre „válaszolni” lehet. Az adott kezdeményezésen szereplő kijelentő mondatra viszont nem lehet válaszolni egy esetleges népszavazáson, mert az csak közlést tartalmaz az indítványozó szándékáról. Ennek különös jelentőséget ad a fentebb már említett Nsztv. 13. § (2) bekezdése, amely szerint a kérdést változatlan formában kell népszavazásra bocsátani. Mivel a hitelesítésre benyújtott szöveg nem kérdés, népszavazás tartására eleve nem alkalmas.

A kifejtettekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az OVB jogszerű döntést hozott, amikor az aláírásgyűjtő íven megfogalmazott kérdés hitelesítését megtagadta. Ezért az Alkotmánybíróság a kifogást elutasította, s ennek megfelelően - a Ve. 130. § (3) bekezdésében foglalt jogkörében eljárva a jelen határozatban foglalt indokok alapján - a 325/2009. (VII. 22.) OVB határozatot helybenhagyta.

3. Az Alkotmánybíróság megjegyzi: az Alkotmánybíróság a 25/1999. (VII. 7.) AB határozat rendelkező részében általános érvennyel megállapította, hogy alkotmánymódosítás csak az Alkotmányban előírt eljárási rendben [Alkotmány 24. § (3) bekezdés] történhet; az Alkotmány módosítására irányuló kérdésben választópolgárok által kezdeményezett népszavazásnak nincs helye. (ABH 1999, 251.) Azaz az adott kezdeményezés tekintetében akkor sem lett volna helye népszavazásnak, ha az Nsztv.-ben megfogalmazott követelményeknek egyébként megfelelt volna.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatnak a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2010. április 20.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró